

BIULETYN KOWIEŃSKI**W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dnia 25 lutego 1933 r.

814.

T r e ś ć n u m e r u :**I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.**

K r o n i k a .

Dział. Str.

1. B. Lotewski minister Spraw Zagr. Cielens o niebezpieczeństwie niemieckim dla państw bałtyckich.-	I.	1.

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WĘWNETRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.**

K r o n i k a .

2. Monopol na sprzedaż broni.-	III.	"
3. Wyjazd delegata na konferencję rozbrojeniową.-	"	"
4. Sprawa zatwierdzenia bilansu m. Kowną.-	"	"
5. Udekorowanie orderem Gedymina b. wiceministra Rachmilewicza.-	"	"
6. Rokowania samorządu kowieńskiego z elektrownią.-	"	"
7. Sprawa budowy hydroelektrowni.-	"	"
8. Budowa elektrowni w Telszach.-	"	"
9. Sprawa o szpiegostwo.-	"	"
10. Sprawa ekscesów antyżydowskich.-	"	2.
11. Zakończenie reformy rolnej.-	"	"
12. Dokoła aresztowania działaczy "Ukininkų Sajunga".-	"	"
13. Sprawa 13-tu oskarżonych o szpiegostwo.-	"	"
14. Wizyta członków komitetu "Żelaznego Funduszu Wil." u prezydenta Smetony.-	"	"
15. Nowy redaktor odpowiedzialny "Liet. Aidasa".-	"	"
16. Sprawa ustawy o metrykacji cywilnej.-	"	"
17. Sprawa prasowa pisma akademickiego.-	"	"
18. Skazanie osławionego oszusta Ambrozewicziusa.-	"	"
19. Sprawa pomnika biskupa Wołoncezewskiego.-	"	"

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

B. Łotewski minister Spr. Zagr. Cielens o niebezpieczeństwie niemieckim dla państw bałtyckich. Prasa kowieńska/z dn.25.II.1933 r./: Jak donoszą z Rygi, b.łotewski minister Spraw Zagr., a obecny prezes sejmowej komisji do spraw zagranicznych Cielens wygłosił wobec zgromadzonych licznie przedstawicielei świata politycznego referat na temat "Czy hitleryzm zagraża państwu bałtyckim?"

Cielens, omawiając sytuację międzynarodową, stwierdził, że pomyślnym objawem dla państw bałtyckich jest porozumienie francusko-sowieckie. Polska, która po dojściu do władzy Hitlera znalazła się sama w bezpośrednim niebezpieczeństwie, ujawniła dalekowzroczną politykę. Politycy polscy doszli do porozumienia z Rosją Sowiecką. Jeżeli obecnie Francja i Rosja Sowiecka porozumiały się politycznie, trwałość pokoju w Europie jest zapewniona.

Mówiąc o sytuacji państw bałtyckich, Cielens skonstatował szczęśliwy zbieg okoliczności, że w Niemczech panuje faszyzm, a w Rosji komunizm. Gdyby bowiem Niemcy i Rosja miały monarchję, istnienie państw bałtyckich byłoby zakwestjonowane. Mówiąc dalej o stanowisku państw bałtyckich w obecnym układzie stosunków, Cielens oświadczył, że jedynym wyjściem dla państw bałtyckich przy obecnych agresywnych dążeniach Hitlera jest przymierze obronne Łotwy, Estonji i Litwy dla obrony niepodległości tych państw.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Monopol na sprzedaż broni. Jak podaje prasa kowieńska, /II.1933/ Związek strzelców wyraził niedawno życzenie, aby przekazano mu monopol sprzedaży broni. Obecnie, jak donoszą, w opracowaniu jest odpowiedni projekt ustawy.

Wyjazd delegata na konferencję rozbrojenia. Prasa kowieńska./II.33/: 21 lutego wyjechał do Genewy członek litewskiej delegacji na konferencję rozbrojenia pułk.Sztabu Generalnego Lanskoronskis.

Sprawa zatwierdzenia bilansu m. Kowna. "Echo" /Nr.51.II.1933/: W tych dniach minister Spraw Wewn. zatwierdził bilans samorządu kowieńskiego na 1933 r. Według wszelkiego prawdopodobieństwa bilans zostanie zredukowany o 1 milion lt.

Udekorowanie orderem Gedymina b. wiceministra Rachmilewicza. "Echo"/51.II.1933/: Aktem prezydenta Republiki udekorowany został orderem Gedymina III stopnia b.litewski wiceminister Handlu, Finansów i Przemysłu obecnie zamieszkały w Berlinie, prezes t-stwa obywateli litewskich w Berlinie i prezes litewsko-niemieckiej Izby Handlowej dr.Rachmilewicz.

Rokowania samorządu kowieńskiego z elektrownią. "Echo"/51.II.1933/: Elektrownia kowieńska przesłała 21 lutego na ręce burmistrza Graurogkasa deklarację, w której zgłasza gotowość podjęcia rokowań w sprawie zmiany taryfy opłat za elektryczność. Elektrownia zgadza się na zniżkę do 1 lit. za kilowat.

Sprawa budowy hydroelektrowni. "Echo" /51.II.1933/: Projekt budowy hydroelektrowni na Litwie wywołał zainteresowanie firm zagranicznych. W tych dniach M-stwo Komunikacji otrzymało pismo od firmy włoskiej "Ansaldo".

Budowa elektrowni w Telszach. "Echo"/51.II.1933/: Samorząd telszewski zdecydował wybudować własną elektrownię. Obecnie w Telszach czynna jest elektrownia prywatna.

Sprawa o szpiegostwo. "Echo" /Nr.51.II.1933/: 21 lutego Sąd Wojskowy rozpatrywał sprawę niejakiemu Żemajtisa, oskarżonego o szpiegostwo na rzecz Polski. Żemajtis skazany został na 7 lat ciężkiego więzienia.

Sprawa ekscesów antyżydowskich. "Echo" /Nr.51.II.1933/: 11 kwietnia Trybunał Najwyższy rozpatrywać będzie sprawę ekscesów antyżydowskich, jakie miały miejsce w Słobodzie w 1929 r.

Zakończenie reformy rolnej. "Echo" /Nr.51.II.1933/: Do 1933 r. parcelacja objęła 643.580 ha gruntów dworskich. Prace związane z reformą rolną zamierza się wykończyć ostatecznie w 1934 r.

Dokoła aresztowania działaczy z "Ukininku Sajunga". "Echo" /Nr.51.II.1933/: W związku z aresztowaniem działaczy "Ukininku Sajunga" Mikszysa, Soblisa i Jasiukas, komunikują, że Jasiukas został zwolniony za kaucją 80 tys. litów. Śledztwo odnośnie sprawy banku "Ukininku Sajungi" zostało zakończone i materiał przesłano prokuratorowi kowieńskiego Sądu Okręgowego.

Sprawa 13-tu oskarżonych o szpiegostwo. "Echo" /52.II.1933/: Ułożony został akt oskarżenia odnośnie oskarżonego o szpiegostwo na rzecz Polski Beka i innych 12-tu osób. Sprawa ta będzie rozpatrywana przez Sąd Wojskowy na wiosnę.

Wizyta członków komitetu "Żelaznego Funduszu Wil." u prezydenta Republiki. "Liet.Aidas" /Nr.44.II.1933/: 22 lutego członkowie komitetu "Żel.Funduszu Wil." prof.Kemeszis, dyr.Lapinas i inż.Śližys złożyli wizytę prezydentowi Smetonie, jako szefowi Funduszu i złożyli mu sprawozdanie z rocznej działalności komitetu. W związku z tem prezydent udzielił komitetowi swej aprobaty. Prezydent Smetona jest największym protektorem Funduszu Wil.

Nowy redaktor odpowiedzialny "Liet.Aidas". "Liet.Aid." /Nr.44.II.1933/: Wobec choroby dotychczasowego redaktora odpowiedzialnego "Liet.Aidas" Blynasa, redaktorem odpowiedzialnym "L.Aid." został Zygmunt Aleksandrawiczius.

Sprawa ustawy o metrykacji cywilnej. "Rytas" /Nr.43.II.33/: Gorliwie się pracuje nad realizacją projektu ustawy o metrykacji cywilnej. Odzywają się nawet głosy, że należy w tym duchu zmienić ~~nową~~ konstytucję. Po wprowadzeniu metrykacji cywilnej projektuje się wydać t.zw. "ustawę kościelną", która regulować będzie interesy różnych gmin wyznaniowych na Litwie.

Sprawa prasowa pisma akademickiego. "Rytas" /Nr.43.II.1933/: Pociągnięte zostało do odpowiedzialności sądowej pismo akademickie "Lietuvos Studentas" przez jednego z dotkniętych zamieszczoną w tem piśmie ^{całyra} studentów. Jest to pierwsza tego rodzaju sprawa prasowa na Litwie.

Skazanie osławionego oszusta Ambrazewicziusa. "Liet.Aidas" /Nr.42.II.33/: 18 lutego skazany został na 6 tygodni więzienia osławiony oszust i rewelator Kazimierz Ambroziejus-Ambrozewiczius za podstępne wyłudzenie pieniędzy od osób, którym obiecywał pracę. Ambroziejus podawał się ostatnio za wicedyrektora spółki akcyjnej "Maistas" i dziennikarza-współpracownika "Liet.Aidas". W swoim czasie Ambroziejus odsiadywał ciężkie więzienie za bandytyzm. Ambroziejus-Ambrozewiczius grasował też jakiś czas w Wilnie, gdzie udając wpływową jednostkę starał się wkręcić do różnych organizacji, poczem znikł, by wypłynąć wkrótce w Rydze, gdzie ogłosił w pismach sowieckich niebywałe "rewelacje" o niektórych wileńskich instytucjach i działaczach.

Sprawa pomnika biskupa Wołoncewskiego. Prasa kowieńska./z 23.II.33/: W wyniku konkursu na model pomnika biskupa Wołoncewskiego zakwalifikowano, jako najlepszy projekt artysty Gribasa.

